

Določanje reciklabilnosti embalaže iz papirja, kartona, valovitega kartona in sestavljenih materialov

Janja Zule

Bled, 20. -21. november, 2013

Vsebina

- življenski krogotok papirja
- problematika recikliranja
- projekt EcoPaperLoop
- vrednotenje reciklabilnosti papirne in kartonske embalaže

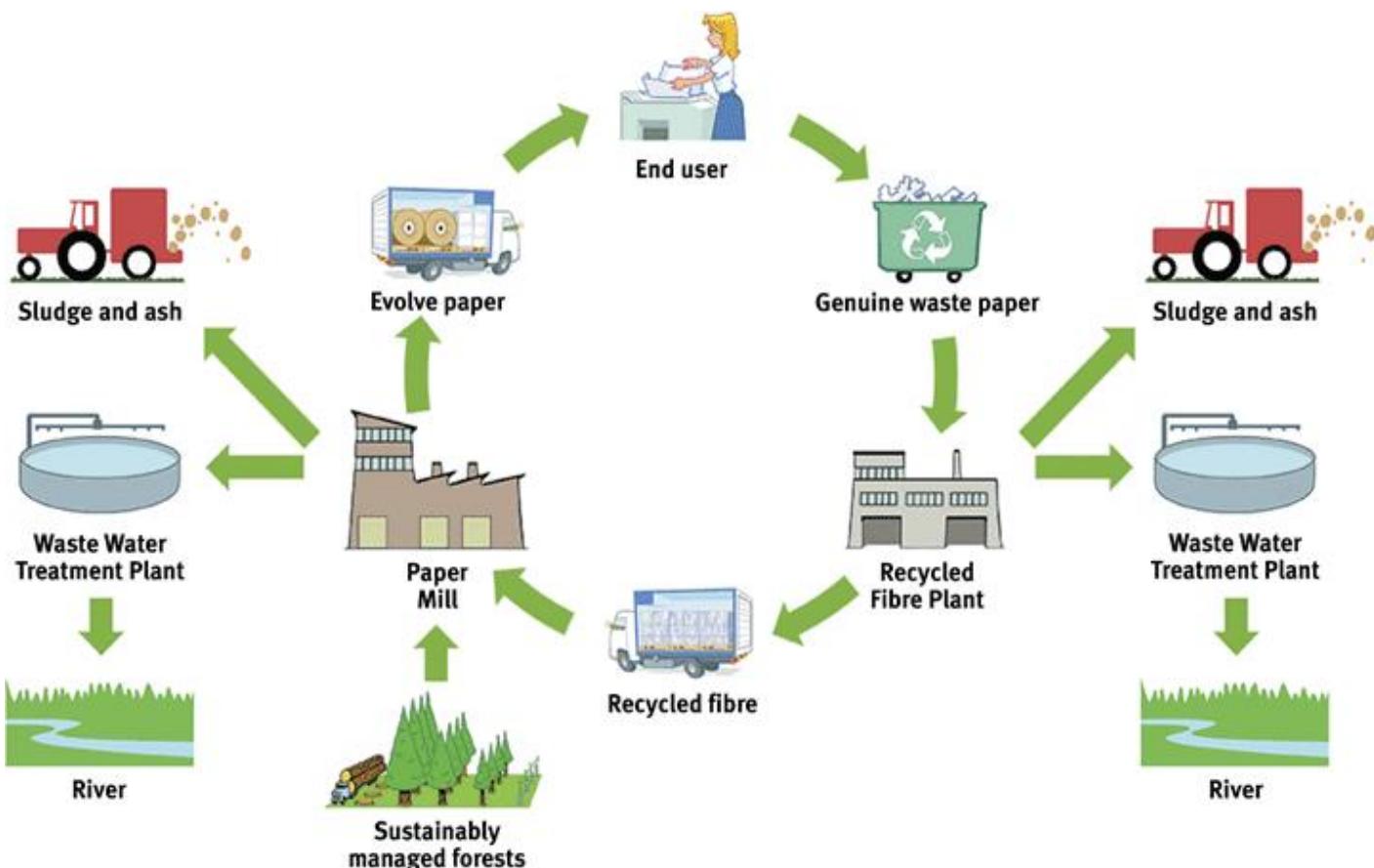

CENTRAL
EUROPE
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Življenski krogotok papirja

Papir – odpadni material ali surovina

Odsluženi papir

- “ deponija
- “ pridobivanje energije
- “ kompostiranje
- “ **RECIKLIRANJE** postaja vse pomembnejše

stopnja recikliranja v EU – 70,4 %
v SLO – 62,4 %

Problematika recikliranja

posamezne vrste papirja in kartona niso primerne za recikliranje (predpisi in standardi)

CEPI klasifikacija

SIST EN 643:2002 - Papir, karton in lepenka – Seznam evropskih standardnih vrst papirja, kartona in lepenke za predelavo

(5 kakovostnih razredov – običajne vrste, srednja kakovost, visoka kakovost, vrste “kraft”, posebne vrste)

Osnutek prEN 643:2012 (E)4

Problematika recikliranja

- „uspešno vračanje odpadnih papirjev in kartonov v recikliranje odvisno od kakovosti“
- „stopnja recikliranja narašča, hkrati pa se poslabšuje kakovost papirjev in kartonov za recikliranje“
- „povezovanje med proizvajalci, zbiralci, sorterji, prevozniki, trgovci in vsemi, ki so vključeni v krog ravnanja z odpadnim papirjem in kartonom“
- „papir iz odpada ni primeren za uporabo v papirništvu!!!“

Projekt “EcoPaperLoop”

ECO DESIGN FOR THE ENHANCEMENT OF CENTRALEUROPE PAPER BASED PRODUCTS RECYCLING LOOP

- v Srednji Evropi je recikliranje papirja strateška panoga
- stopnja recikliranja različna v posameznih regijah
- sistemi zbiranja in sortiranja različni
- ekološko načrtovanje izdelka (eko-dizajn) s poudarkom na reciklabilnosti se ne uporablja v vseh regijah

Visoka kakovost recikliranega izdelka zahteva kakovostno vhodno surovino!!!

Projekt “EcoPaperLoop” - cilji

- “ nova standardna metoda za določanje reciklabilnosti embalažnih izdelkov ”
- “ regionalna baza podatkov o reciklabilnosti tiskovnih papirjev in embalažnih izdelkov ”
- “ priporočila za vpeljavo naprednejših tehnik ločenega zbiranja papirja in embalažnih izdelkov ”
- “ LCA analiza vpliva ekološko načrtovanih izdelkov na okolje ”
- “ priporočila za novo transnacionalno strategijo na področju recikliranja papirja in embalažnih izdelkov ”

Projekt “EcoPaperLoop”

- **Program** **CENTRAL EUROPE**
- **Sofinancer** **EVROPESKI REGIONALNI RAZVOJNI SKLAD (ERDF)**
- **Partnerji** **5 držav (Italija, Nemčija, Poljska, Madžarska, Slovenija)**
- **Trajanje** **28 mesecov (1.9.2012 – 31.12.2014)**
- **Vrednost** **2.271.176,00 Euro (85 % ERDF)**
- **Koordinator** **Graziano Elegir INNOVHUB, Milano**

Določanje reciklabilnosti embalaže

RECIKLABILNOST

sposobnost odstranjevanja papirniških vlaken od nepapirnih komponent, nerazvlakljivih delcev (kosmičev) in lepljivk

- “ **nepapirne komponente**
(embalažni izdelek je lahko kompozit – plastika, kovina)
- “ **kosmiči**
(skupki vlaken, ki se jih ne da razpustiti v posamezna vlakna)
- “ **lepljivke (macro-stickies)**
(lepljivi skupki oz. ostanki lepil)

Določanje reciklabilnosti embalaže

Metode

- PTS Method RH 021/97
- ATICELCA MC 501-11

(nereprezentativni vzorci, grobo vrednotenje in subjektivno ocenjevanje)

EPL metoda – popolnejša

- večja količina materiala
- natančnejše vrednotenje nepapirnega deleža
- razvlaknjevanje ustreza realnim razmeram
- natančnejše vrednotenje lepljivk
(porazdelitev velikosti delcev, določanje celokupne površine delcev)

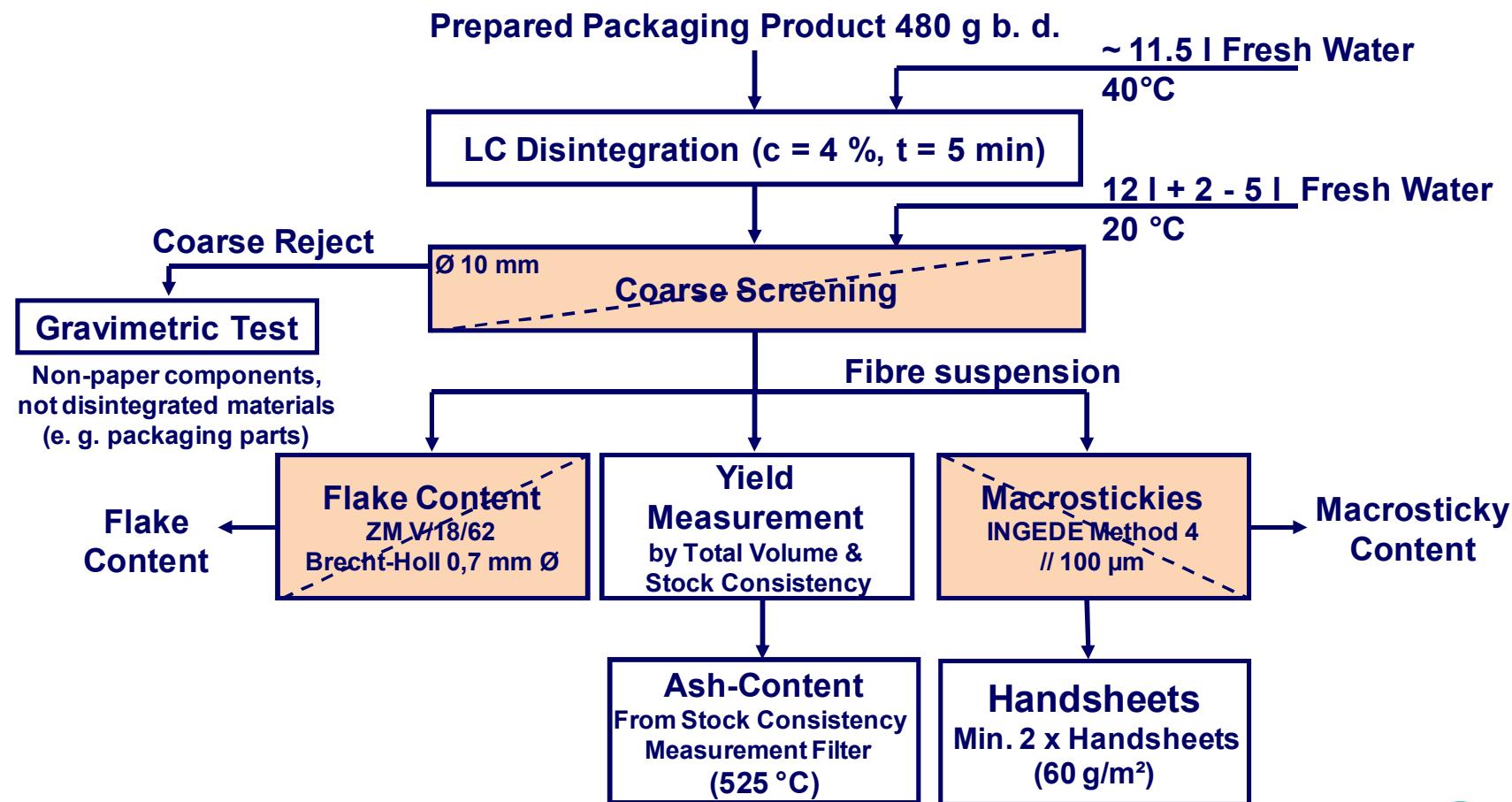

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

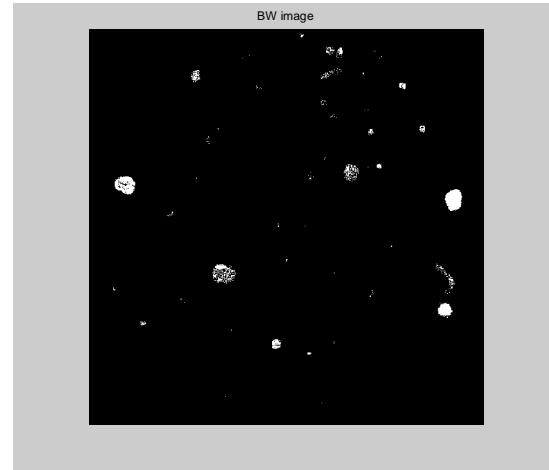
Določanje reciklabilnosti embalaže

Določanje vsebnosti lepljivk

- 10g vzorca v suspenziji (1% konc.)
- prebiranje 5 min. na situ – 100 µm (Haindl prebiralnik)
- rejekt na situ → filter papir
- obarvanje filtra s črnilom
- posipanje z Al prahom (lepljivke bele, ozadje črno)
- skeniranje (DOMAS)
- procesiranje, vrednotenje
- izračun: površina lepljivk v mm²/kg
- **delež lepljivk 100 µm – 3000 µm**

Določanje vsebnosti lepljivk

Sample Name. High2

Parameter set	Resolution	Detail	Sample Name	Slot Width	Sample Amount [g]	Count/anal. Area	Area [mm²/anal. Area]	Count/m²	Area [mm²/m²]	Mean Particle Diameter [mm²]	Threshold	
stickies_3.scn	600 dpi	265.71 cm²	High2	100	50	139	404,85	5231	15236,77	2,91	95	
Interval in µm	100.0 - 200.0	200.0 - 300.0	300.0 - 400.0	400.0 - 500.0	500.0 - 600.0	600.0 - 1000.0	1000.0 - 1500.0	1500.0 - 2000.0	2000.0 - 3000.0	3000.0 - 5000.0	5000.0 - 10000.0	10000.0 - 50000.0
Count/anal. Area	63	18	6	6	2	13	7	5	8	6	4	1
Interval in µm	100.0 - 200.0	200.0 - 300.0	300.0 - 400.0	400.0 - 500.0	500.0 - 600.0	600.0 - 1000.0	1000.0 - 1500.0	1500.0 - 2000.0	2000.0 - 3000.0	3000.0 - 5000.0	5000.0 - 10000.0	10000.0 - 50000.0
Area [mm²/anal. Area]	1,02	0,86	0,63	1,04	0,48	6,27	8,01	11,57	41,57	68,43	181,16	83,82
Interval in µm	100.0 - 200.0	200.0 - 300.0	300.0 - 400.0	400.0 - 500.0	500.0 - 600.0	600.0 - 1000.0	1000.0 - 1500.0	1500.0 - 2000.0	2000.0 - 3000.0	3000.0 - 5000.0	5000.0 - 10000.0	10000.0 - 50000.0
Count/m²	2371	677	226	226	75	489	263	188	301	226	151	38
Interval in µm	100.0 - 200.0	200.0 - 300.0	300.0 - 400.0	400.0 - 500.0	500.0 - 600.0	600.0 - 1000.0	1000.0 - 1500.0	1500.0 - 2000.0	2000.0 - 3000.0	3000.0 - 5000.0	5000.0 - 10000.0	10000.0 - 50000.0
Area [mm²/m²]	38,31	32,44	23,67	39,12	18,01	235,83	301,49	435,37	1564,64	2575,45	6817,99	3154,45

Določanje reciklabilnosti embalaže

REZULTAT

Parameter

Enota

„delež lepljene površine	%
„vsebnost nevlaknate snovi	%
„vsebnost kosmičev	%
„vsebnost lepljivk	mm ² /kg produkta
„vsebnost lepljivk < 3000 µm	mm ² /kg produkta

Ocenjevalna lestvica še ni določena!

Določanje reciklabilnosti embalaže

VZORCI

„ valoviti karton

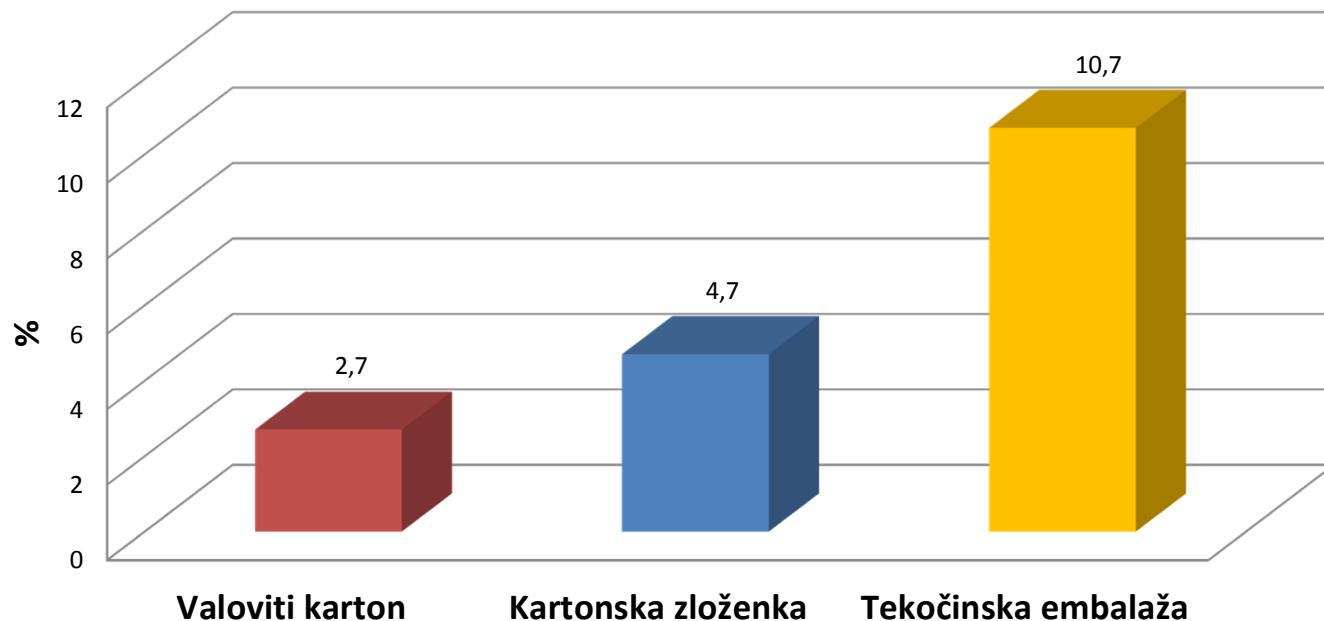
„ kartonska zloženka

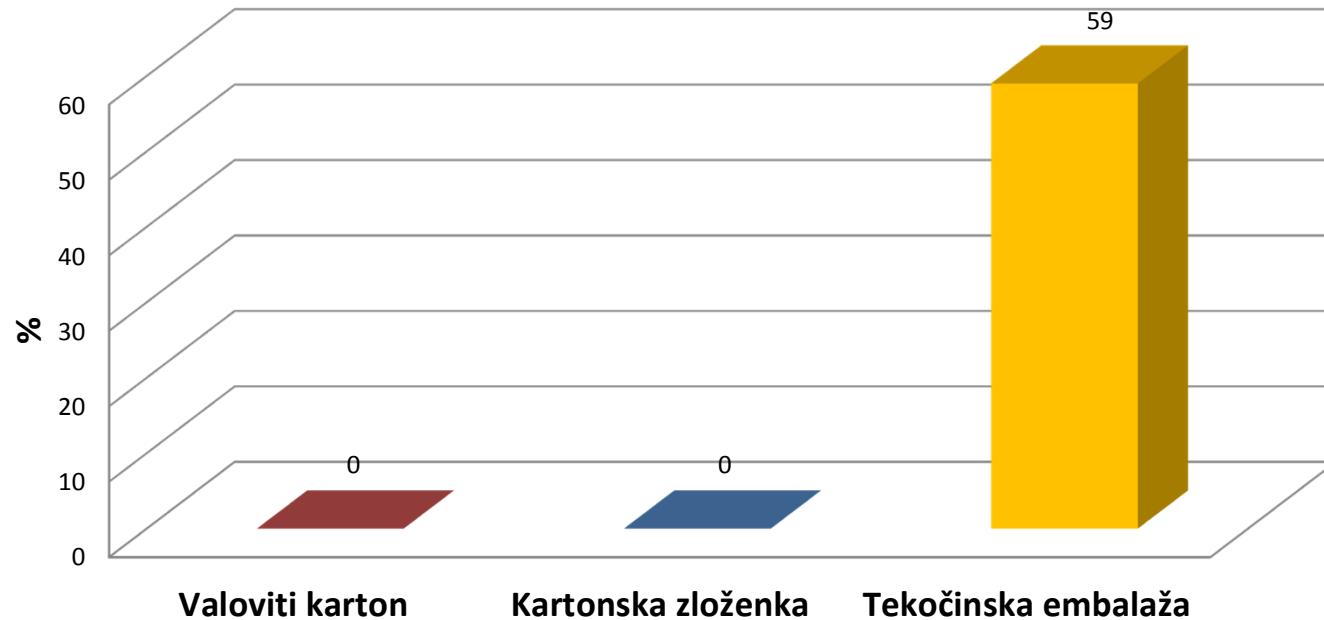
„ tekočinska embalaža

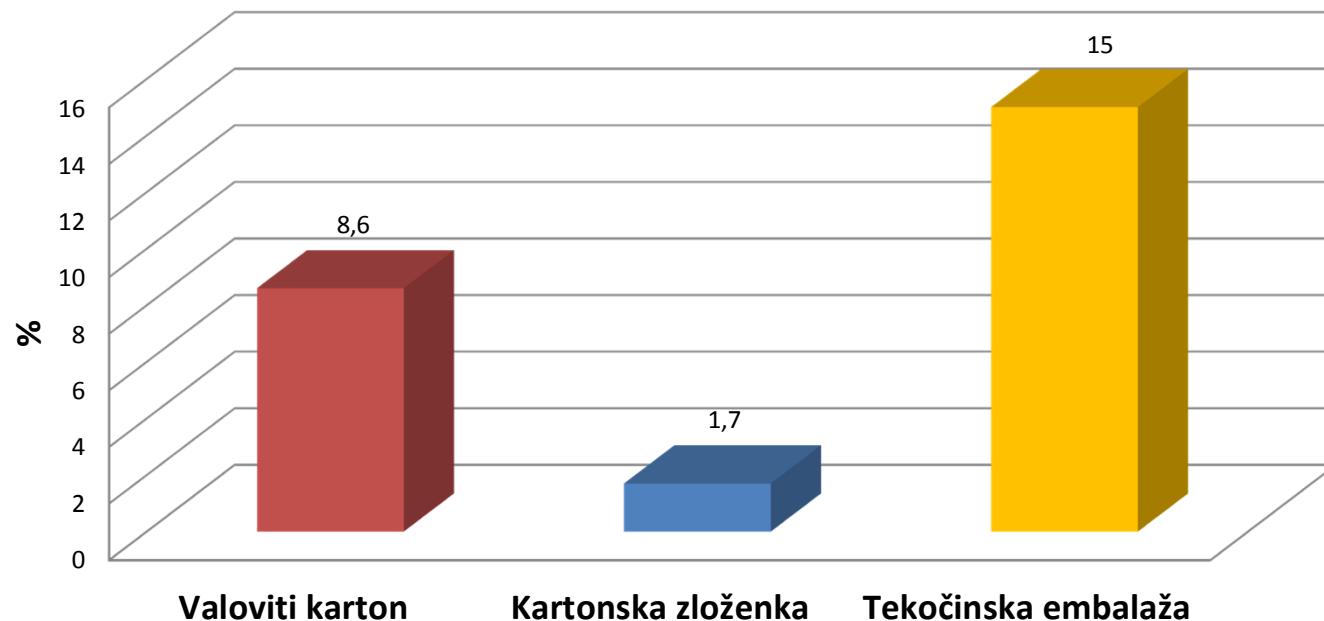
Delež lepljene površine

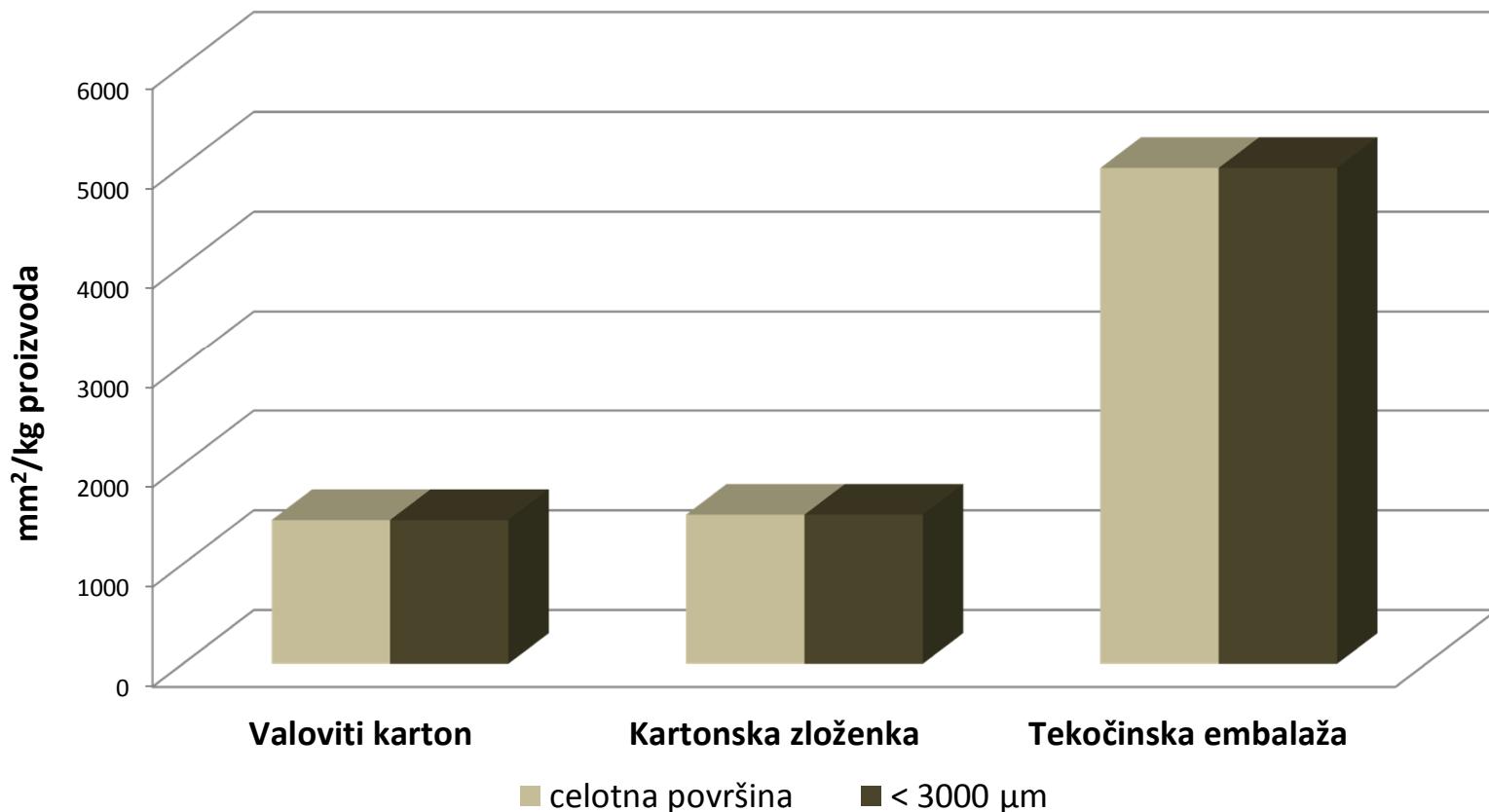
Vsebnost nevlaknate snovi

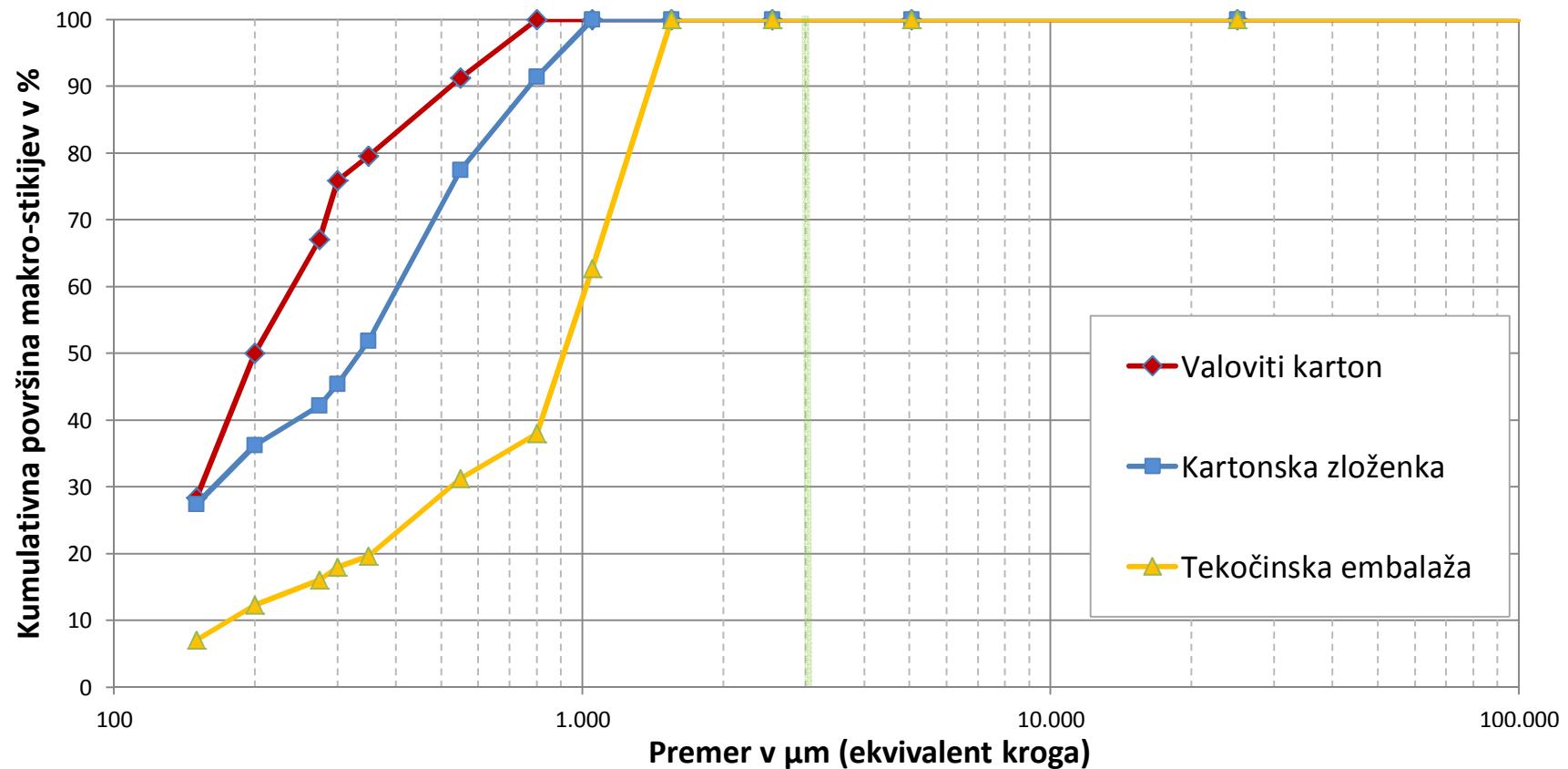
Vsebnost kosmičev

Vsebnost lepljivk

Kumulativna površina lepljivk

Določanje reciklabilnosti embalaže

TIPIČNI EMBALAŽNI IZDELKI

- škatle iz valovitega kartona
- zložljive škatle (za zmrzovanje hrane)
- različne zložljive škatle (lepenka)
- nosilne vrečke (z ročaji)
- vrečke (čist papir)
- vrečke iz kompozitnih materialov
- embalaža za tekočine
- vlivana embalaža (škatle za jajca, sadje, tehnične predmete,...)

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Zaključek

- „ reciklabilnost 32 različnih vzorcev slovenskih proizvajalcev
- „ skupaj reciklabilnost 160 vzorcev iz DE, IT, HU, PL, SI
- „ rezultati – določitev mejnih in ciljnih vrednosti za reciklabilnost embalažnih izdelkov
- „ ocenjevalna lestvica reciklabilnosti

- „ baza podatkov o reciklabilnosti embalažnih izdelkov

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND